

27 квітня 1926 року

У день, коли сталося диво, Ізабель стояла навколішки на краю обриву, схилившись біля невеличкого свіжого хреста, зробленого зі шматка деревини, що прибилася до берега. Самотня пухнаста хмаринка повзла квітневим небом, яке простяглося над островом, відбиваючись у дзеркалі океану. Жінка плеснула ще трохи води на щойно посаджений кущик розмарину й притоптала ґрунт навколо нього.

— ...І не введи нас у спокусу, але визволи нас від лукавого, — прошепотіла Ізабель.

На мить їй здалося, ніби вона почула крик немовляти, однак жінка списала все на гру уяви. Її увагу привернуло стадо китів, що пливли до узбережжя, щоб народити дитинчат у теплих водах. Їхні хвостові плавці час від часу з'являлися на поверхні, наче голки, що вишивали гобелен. Раптом ранковий вітерець знову доніс дитячий крик, цього разу голосніший. Не може бути!

Із того боку острова аж до Африки тягнувся неосяжний океанський простір. Тут Індійський океан переходив у величний Південний¹, і разом вони простягалися

¹ Південний океан — умовна назва вод трьох океанів (Тихого, Атлантичного та Індійського), що оточують Антарктиду. (Тут і далі прим. пер., якщо не вказано інше.)

безкраїм килимом, на якому й стояв скелястий острівець. У такі дні, як сьогоднішній, вода нагадувала твердиню: складалося враження, що по цій блакиті можна пішки дійти аж до Мадагаскару.

Інший бік острова вередливо озирався на материкову Австралію, від якої його відділяли майже сто миль. Острів не належав материку, але і не був зовсім вільним від нього. Це найвища вершина гірського хребта, що пролягав дном океану й піднімався над водою, немов відкриті зубасті щелепи, котрі збираються зжерти будь-яке безневинне судно, що вийшло на фінішну пряму до гавані.

Ніби згладжуючи мимовільну провину, острів Янус-Рок дав притулок маяку, промінь якого освітлював води в радіусі тридцяти миль, указуючи суднам на небезпеку. Щовечора в повітрі лунав незмінний гул ліхтаря, котрий рівномірно повертався. Безпристрасно, не звинувачуючи скелі, не боячись хвиль, маяк стояв, щоб у разі потреби рятувати життя.

Плач не стихав. Десь удалині брязнули двері, й на галереї маяка з'явилася висока постать Тома. Чоловік оглядав острів у бінокль.

— Ізі, — закричав Том, — човен! — Він указав на бухту. — На пляжі — човен!

Чоловік зник у дверях, а за мить вибіг з маяка.

— Схоже, у ньому хтось є, — крикнув він.

Ізабель поспішила до нього, і, схопивши її за руку, Том побіг стрімкою протоптаною стежкою до невеликого пляжу.

— Це справді човен, — заявив він. — О боже! Там якийсь чоловік, але...

Тіло на сидінні човна не рухалось, а бозна-звідки й досі долинав крик. Том, кинувшись до човна, спробував

привести чоловіка до тями, потім оглянув носову частину, відкіль доносилися крики. Він підняв вовняний згорток: у м'якій лавандовій жіночій кофтині — крихітне голосисте немовля.

— Хай йому грець! — вигукнув Том. — Чорт забирай, Ізі. Це ж...

— Дитина! О господи! Томе! Томе! Дай її мені!

Він простягнув жінці згорток і знову спробував оживити незнайомця, та пульсу не було. Том повернувся до Ізабель, яка розглядала маленьку істоту.

— Він помер, Ізі. Що з дитиною?

— Наче все добре. Ні ран, ні синців. Яка крихітна! — сказала вона і, повернувшись до немовляти, притулила його до себе. — Тихо, тихо. Тепер ти в безпеці, дитинко. Ти в безпеці, гарненьке.

Том розглядав тіло чоловіка, то заплющуючи, то розплющуючи очі, щоб упевнитися, що це не сон. Дитина на руках Ізабель перестала плакати й лише важко сопіла.

— На цьому хлопцеві не видно ні ран, ні слідів хвороби. Його недовго носило течією. Не можу в це повірити. — Том замовк. — Візьми дитину до будинку, Ізі, а я накрию чимось тіло.

— Однак, Томе...

— Витягнути його нагору буде досить важко. Краще залишити тут, поки не надійде допомога. А щоб на нього не сідали пташки чи мухи, піду принесу з комори шматок парусини. — Він говорив досить спокійно, але руки й обличчя його стали холодними. Старі призабуті тіні затьмарили яскраве осіннє сонячне світло.

Янус-Рок займав приблизно квадратну милью луків. Траві було достатньо, щоб прогодувати кілька овець, кіз та курей,

а родючого шару ґрунту вистачало, щоб зробити кілька грядок городини. Дві норфолкські сосни, що височіли над островом, були там єдиними деревами. Їх посадила бригада будівельників з Пойнт-Партагеза, що побудували маяк ще 1889-го, понад тридцять років тому. Кілька старих могил нагадували про загибель корабля задовго до того; тоді судно «Гордість Бірмінгема» серед білого дня напоролось на жадібні скелі. На такому ж судні через деякий час із Англії привезли і сам маяк, що гордо носив ім'я компанії «Ченс Бразерз», гарантії найпередовіших технологій тієї пори. Його можна було зібрати і встановити будь-де, навіть у не надто гостинних чи у важкодоступних місцях.

Течіями до острова прибивало найрізноманітніші речі; наче між двома гвинтами, тут кружляв усілякий мотлох: уламки кораблів, ящики з-під чаю, китовий вус. Речі з'являлися в різний час і по-різному. Уже кілька десятиліть маякова вежа надійно височіла посередині острова, а до неї, побоюючись різких вітрів, прихилилися будинок доглядача та господарські будівлі.

Ізабель сиділа на кухні за старим столом, у руках вона тримала дитину, загорнуту в пухнасту жовту ковдру. Том повільно витер черевики об килимок, увійшов до кімнати й поклав на плече жінки свою мозолясту руку.

— Я накрив бідолаху. А як маленьке?

— Це дівчинка, — з усмішкою сказала Ізабель. — Я викупала її. Здається, здоровенька.

Дитина дивилася на Тома широко розплющеними очима, вбираючи його погляд.

— Як вона це все перенесла? — подумав він уголос.

— Ми попили трошки молочка, правда, солоденька? — воркувала Ізабель, звертаючись до дівчинки. —

Ой, вона просто досконала, Томе, — сказала жінка й поцілувала дитину. — Господь знає, через що вона пройшла.

Том узяв пляшку бренді із соснового буфета, налив собі трохи й вихилив одним махом. Потім сів поруч із дружиною, спостерігаючи, як світліло її обличчя, коли вона розглядала скарб у своїх руках. Дитина стежила за кожним рухом очей жінки, неначе Ізабель могла зникнути, якщо відвести погляд.

— Малесеньке, — наспівувала Ізабель, — бідолашне малятко. — Дитина тулилася обличчям до її грудей. Том відчув сльози в голосі дружини, і в повітрі між ними повис невидимий спогад.

— Ти їй сподобалася, — сказав він. Потім, майже шепочучи, додав: — Я уявив, як би все було... — І швидко закінчив: — Тобто... Я не про те... Просто материнство у тебе в крові, от і все, що я хотів сказати. — Він погладив Ізабель по щоці.

Вона подивилася на чоловіка.

— Знаю, коханий. Я знаю, про що ти. Я відчуваю те саме.

Він обняв дружину й немовля. Ізабель, зачувши запах бренді в його подиху, стиха вимовила:

— Томе, слава богу, що ми знайшли її вчасно.

Том поцілував жінку, а потім приклав губи до дитячого чола. Вони так і стояли якийсь час, поки дитина не почала викручуватися; намагаючись виштовхати кулачок з-під ковдри.

— Ну добре. — Том, піднявшись, випростався. — Піді дам сигнал, повідомлю про човен; хай відправлять катер по тіло і по маленьку панянку.

— Тільки не зараз! — мовила Ізабель, торкаючись пальчиків малятка. — Тобто навіщо поспішати? Тому

чоловікові вже краще не стане. А це малесеньке курчатко сьогодні вже досить довго нагойдалося в човні. Дай їй трохи часу. Хай хоч віддихається.

— Дістатися сюди забере кілька годин. З нею буде все гаразд. Ти вже заспокоїла малесеньку.

— Краще просто почекаємо. Урешті-решт, це нічого не змінить.

— Люба, я мушу записати все це у вахтовий журнал. Ти знаєш, що я повинен негайно про все повідомляти, — сказав Том, в обов'язки якого входило відзначати кожен важливу подію на маяку чи поблизу нього — від погоди та суден, що проходять повз, до проблем із механізмом маяка.

— Зроби це вранці, гаразд?

— А раптом це шлюпка з корабля?

— Це човен, а не шлюпка, — відповіла Ізабель.

— У дитини, ймовірно, є мати, яка чекає її десь на суші, рве на собі волосся. Якби з тобою таке трапилося?

— Ти бачив кофтину. Мати, напевно, випала з човна й потонула.

— Люба, ми не маємо жодного уявлення про неї. Або про те, що то за чоловік.

— Це найбільш вірогідне пояснення, чи не так? Немовлята самі батьків не покидають.

— Ізі, все можливо. Ми просто цього не знаємо.

— Ти коли-небудь чув про немовля, яке відправилось у плавання без матері? — Жінка тісніше пригорнула до себе дитину.

— Ізі, справа серйозна. Чоловік помер.

— А дитина — жива. Томе, май співчуття в серці!

Щось у її тоні вразило його. Через це, замість того щоб просто суперечити дружині, він зупинився й замислився

над її проханням. Може, їй потрібно провести ще трохи часу з дитиною. Можливо, він їй це завинив. Запала тиша, Ізабель повернулася до нього з мовчазним благанням.

— Якщо це справді крайній випадок... — Том визнав, що йому важко знайти слова. — Я зможу відкласти сигнал до ранку. Але це буде перше, що я зроблю, коли згасне світло маяка.

Ізабель поцілувала чоловіка й стиснула його руку.

— Мені краще повернутися до світлової камери. Я саме замінював паровивідну трубку, — сказав він.

Коли Том ішов стежкою, то почув солодкі ноти голосу Ізабель, яка співала:

Вітре, на південь ти вий, повівай,

Хвилі на синьому морі здіймай.

Хоча звуки пісні були мелодійними, Тому ставало дедалі важче здійматися сходами маяка й відганяти дивну тривогу через ту поступку, що він зробив.